

การจัดเก็บของกลางของสถานีตำรวจภูธรห้วยม้า

ระบบการจัดเก็บรักษา ของกลาง ที่ยึด आयัดเพื่อป้องกันไม่ใหญ่ถูกสับเปลี่ยน หรือไม่นำเข้าระบบ หรือเข้าระบบ บางส่วน เพื่อแลกกับการเรียกรับผลประโยชน์ทั้งทางคดีและรับทรัพย์สิน มีระบบควบคุมที่เพียงพอ และเหมาะสมตาม ประเภทของของกลางนั้น ๆ

พันตำรวจเอก

(เกษม สายาจักษ์)

ผู้กำกับการสถานีตำรวจภูธรห้วยม้า

๒.การจัดเก็บของกลาง อ่างถึงประมวลระเบียบการตำรวจเกี่ยวกับคดี

ลักษณะ ๑๕ ของกลางและของสวนตัวผู้ต้องหา

บทที่ ๑ ของกลาง

ขอ ๔๑๓ คำว่า "ของกลาง" นั้นหมายความวา วัตถุใด ๆ หรือทรัพย์สินซึ่งตกมาอยู่ในความคุ้มครองของ เจ้า พนักงานโดยอำนาจแห่งกฎหมายหรือโดยหน้าที่ในทางราชการ และยึดไว้เป็นของกลางเพื่อพิสูจน์ในทางคดี หรือ เพื่อ จัดการอย่างอื่นตามหน้าที่ราชการ

๑.ของกลางในคดีอาญา คือ สิ่งของที่เกี่ยวของจัดการทางคดีอาญา เช่น สิ่งของที่บุคคลมิไว้เป็นความผิด หรือ สิ่งของที่ใช้เป็นหลักฐานพิสูจน์ความผิด

๒.ของกลางอย่างอื่น คือ ของกลางที่ไม่เข้าอยู่ในลักษณะของกลางในคดีอาญา เช่น ของที่เก็บตก หลน หลุดลอย ได้ เป็นต้น

ขอ ๔๑๔ การเก็บรักษาและจำหน่ายของกลาง ในเขตตำรวจนครบาล ให้เป็นหน้าที่ของสารวัตรหรือผู้รักษาการแทนเป็นผู้เก็บรักษาของกลางเว้นแต่

๑.ของกลางในคดีอาญานี้ มีข้อโต้เถียงถึงตำหนิรูปพรรณหรือตามรูปคดี ที่ศาลจะนำพิจารณาเรื่อง ๆ ไป และ ของกลางไม่ใช่ของมากใหญ่โตหรือเป็นปศุสัตว์หรือสัตว์พาหนะเมื่อพนักงานอัยการขอให้ส่งของกลางนั้นก็ให้ สารวัตร หรือผู้รักษาการแทนเป็นผู้จัดการส่ง

๒.ของกลางในคดีอาญาซึ่งเกี่ยวกรรมใด กระทรวงใด มีระเบียบหรือข้อตกลงไว้โดยเฉพาะ เช่น เรือ เครื่องมือ จับสัตว์น้ำ ฝน สุรา ยาสูบ ไม้ ยาเสพติดให้โทษ น้ำมันเบนซิน หรือของกลางในการกระทำผิดพระราชบัญญัติ ศุลกากร ฯลฯ ก็ให้ไปตามระเบียบหรือข้อตกลงนั้น ๆ

ขอ ๔๑๕ ของกลางที่ศาลเป็นผู้เก็บรักษานั้น เมื่อศาลเห็นว่าหมดความจำเป็นที่จะเก็บรักษาไว้ต่อไป ศาล จะแจ้งให้พนักงานอัยการ แจ้งให้เจ้าหน้าที่ตำรวจไปรับของกลางมาเก็บรักษา ก็ให้สารวัตรหรือผู้รักษาการแทนที่ส่งของ กลางไปจัดการกลับมาเก็บรักษาไว้ต่อไปเมื่อคดีถึงที่สุดศาลสั่ง หรือพิพากษาเกี่ยวกับของกลางนั้นอย่างไรให้สารวัตร หรือผู้รักษาการแทนจัดการตามคำสั่งหรือคำพิพากษาศาลต่อไป

๑.ถ้าของกลางยึดไว้ที่สถานีตำรวจ ก็ให้สารวัตรหรือผู้รักษาการแทน จัดการขายทอดตลาด หรือส่งคืน ให้แก่ผู้มีสิทธิรับคืนไปตามคำพิพากษานั้นๆในเวลาอันควร

๒.ถ้าของกลางนั้นศาลสั่งคืนเจ้าของ ให้สารวัตรหรือผู้รักษาการแทนจัดการติดต่อนำเจ้าของไปขอรับจาก ศาล หรือไปรับจากศาลเอง แลลงบัญชีกับรายงานประจำวัน ให้เจ้าของลงนามรับไปก็ได้ เว้นไว้แต่ของกลางนั้นเจ้าของ ไป รับคืนจากศาลเอง ถ้าศาลไม่ได้สั่งการเกี่ยวแก่ของกลาง ก็ให้ผู้รักษาติดต่อกับพนักงานอัยการผู้ว่าคดีนั้น ยื่นคำร้องขอ ศาลเกี่ยวกับของกลางนั้นต่อไป ถ้าศาลสั่งว่าของกลางนั้นเป็นหน้าที่ของพนักงานสอบสวนพิจารณาดำเนินการก็ พิจารณา ดำเนินการไปตามความเหมาะสมได้

ข้อ ๔๑๖ ของกลางสิ่งใดที่จะขายทอดตลาด ถ้าเห็นว่าของกลางนั้นเป็นประโยชน์ในราชการตำรวจ ได้ ให้ สารวัตรหรือผู้รักษาการแทน รายงานเสนอเหตุผลไปยังผู้บังคับการหรือผู้รักษาการแทน เป็นผู้พิจารณาสั่งถอนขาย ทอดตลาด

ขอ ๔๑๗ การขายทอดตลาดของกลาง ให้ตั้งกรรมการประกอบด้วย สารวัตรหรือผู้รักษาการแทน เป็น ประธาน มีตำรวจชั้นสัญญาบัตร ๑ นาย ชั้นประทวน ๑ นาย เป็นกรรมการพิจารณาขาย ให้ได้ราคาใกล้เคียงกับ ทองตลาดในขณะนั้น

ขอ ๔๑๘ การเก็บรักษาของกลางให้ปฏิบัติดังต่อไปนี้

(๑) ของกลางสิ่งใดมาถึงสถานีตำรวจ ใพพนักงานสอบสวน จดรูปพรรณสิ่งของลงในรายงานประจำวัน และ สมุดยึดทรัพย์ของกลาง แลวเขียนเลขลำดับที่ยึดทรัพย์ติดไว้กับสิ่งของนั้นใหม่มั่นคง อยาให้ หลุดหรือสูญหายได้ และ เก็บ ของกลางนั้นไว้ในหรือตู้เก็บของกลางใสกุญแจใหเรียบรอย เวนแต่ ของกลาง นั้นมีคามาก เช่น เครื่องเพชร เครื่อง ทองรูปพรรณ เงินจำนวนมาก หรือเอกสารสำคัญต่าง ๆ หากเก็บรักษาที่สถานีตำรวจจะไม่มั่นคง ในกรุงเทพมหานครให้ ส่งของกลางนั้นไปฝากไว้ที่หน่วยงานผู้เบิกตนสังกัด แต่หากเก็บรักษาไว้ที่หน่วยงานผู้เบิกตนสังกัดจะไม่มั่นคง ใหส่งของ กลางนั้นไปฝากไว้ที่กองการเงิน สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ในลักษณะหีบห่อ การยึด การมอบ การรับคืนของกลาง ใหผู้ ยึด ผู้มอบ ผู้รับ ลงชื่อไว้ในสมุดยึดทรัพย์ของกลาง และ รายงานประจำวันเป็นสำคัญ

(๒) ใหสารวัตรหรือผู้รักษาราชการแทน หรือหัวหน้าสถานีตำรวจ เป็นผู้รับผิดชอบเก็บรักษาถูก กุญแจของกลาง

(๓) ของกลางที่เก็บรักษาไว้ นั้น เมื่อเห็นว่าหมดความจำเป็นที่จะเก็บรักษาไว้ต่อไป ก็ใหดำเนินการ ตามขอ ๔๑๕

ขอ ๔๑๖ หรือขอ ๔๑๗ แลวแต่กรณี

(๔) ของกลางในคดีอาญาที่ทราบตัว มีสิทธิจะได้รับของคืนอยู่แล้ว เมื่อเจ้าหน้าที่ใแจงหรือประกาศ ให ทราบ แต่ผู้นั้นยังไม่มารับของไปเกินกวา ๑ ป นับแต่วันที่ใแจงหรือประกาศใหทราบ ก็ใหริบของนั้นนั้น เป็นของรัฐบาล และ หมายเหตุไว้ในบัญชีแลวจจัดการต่อไปดั่งเซนของที่ต้องริบ

(๕) ของกลางในคดีอาญาที่ไมทราบตัวผู้มีสิทธิจะได้รับของคืน ใหประกาศหาเจาของภายใน ๕ ป นับ แต่วัน ประกาศไม่ได้ตัวผู้มีสิทธิมารับของนั้น ก็ใหริบเป็นของรัฐบาล และใหจัดการทำนองเดียวกัน อนึ่ง ใถ ปรากฏตัวผู้มีสิทธิ จะได้รับของคืนในระหว่างเวลาประกาศและเจาหนาที่ผู้รักษาใแจงใหทราบ แลว แต่ผู้นั้นยังไม่มารับของคืนไป เชนนี้ การที่จะริบเป็นของรัฐบาลใถือกำหนดเวลา ๑ ป นับแต่วันที่ผู้มีสิทธิได้ ทราบ ใถกำหนดเวลา ๕ ป ที่ประกาศใแจงถึง กำหนดเวลาที่เร็วกวา ก็ใถือกำหนดเวลาที่เร็วกวานั้น

(๖) ของกลางอย่างอื่น ที่ปรากฏตัวผู้มีสิทธิจำได้รับตามกฎหมายแล้ว แต่ผู้นั้นยังไม่มารับของไป ถ้าเป็น อสังหาริมทรัพย์ภายในกำหนดเวลา ๑๐ ปี หรือสังหาริมทรัพย์ภายในกำหนดเวลา ๕ ปี นับแต่วันที่ผู้นั้นมีสิทธิจะได้รับ ของไปจากเจ้าหน้าที่ผู้รักษา ก็ให้รับเป็นของรัฐบาล และจัดการทำนองเดียวกับที่กล่าวมาแล้ว ทั้งนี้ ให้เจ้าหน้าที่ผู้รักษา แจงหรือประกาศให้ผู้นั้นมารับของคืนเสีย

(๗) การแจงหรือประกาศของเจ้าหน้าที่ตามที่กล่าวมาแล้วนั้น เจ้าหน้าที่ผู้รักษาไม่จำเป็นจะต้องฟ้องว่า ผู้มี สิทธิควรจะได้รับ ไม่ได้ทราบขอความที่แจงหรือประกาศ เป็นเหตุให้ผู้นั้นได้รับของคืน แต่ถ้าภายในกำหนดเวลาที่กล่าว นั้นมีสิทธิควรได้รับได้แสดงความประสงค์ที่จะรับของคืน แต่มีเหตุขัดข้องมารับของนั้นไปไม่ได้ ก็ให้เจ้าหน้าที่ผู้รักษา พิจารณาดู ถ้าเห็นเป็นความจำเป็นจะผ่อนผันให้เวลาแก่ผู้นั้นต่อไปอีกตามสมควรก็ได้ ถ้าผู้มีสิทธิควรได้รับของกลางนั้น แสดงความจำนงว่าไม่ต้องการรับของคืนและขอมอบให้แก่วัฒนธรรมแห่งชาติ ดังนี้ ก็ให้ผู้มีหน้าที่จัดการบันทึกให้ผู้นั้นลงนามไว้ เป็นหลักฐาน ให้ลงนามมอบไว้ในบัญชีของกลางและรายงาน ประจำวันด้วย แล้วจัดการจำหน่ายต่อไปตามระเบียบ

(๘) ของกลางซึ่งตกเป็นของรัฐบาลหรือเป็นของที่บุคคลมีได้โดยชอบด้วยกฎหมาย ของกลางเหล่านั้น เป็น ของ ที่ควรขาย เช่น อารูธปน เมื่อจะขายก็ให้ขายแก่บุคคลผู้ได้รับอนุญาตจากเจ้าพนักงานใหม่อารูธปนได้ เว้นแต่จะมี ระเบียบให้ปฏิบัติเป็นอย่างอื่น

(๙) ของกลางซึ่งตกเป็นของรัฐบาลและเป็นของที่ชำรุดเสียหาย ไม่มีราคา เป็นของที่ปราศจากราคาโดย สภาพ ของมันเอง หรือเป็นของบุคคลไม่อาจมีได้โดยผิดกฎหมาย เป็นของที่ไม่ควรขาย ให้สำรวจเสนอผู้บังคับการสั่ง ทำลาย เสีย หรือส่งไปยังเจ้าหน้าที่แผนกการแห่งของนั้น แล้วแต่กรณี

(๑๐) ของกลางอย่างใดที่เป็นโบราณวัตถุหรือเป็นของแปลกประหลาด ซึ่งควรจะเก็บไว้เป็นเครื่องประดับ สถานที่ราชการหรือพิพิธภัณฑ์สถาน เหล่านี้ เป็นของที่ไม่ควรขายหรือทำลาย

(๑๑) ของกลางรายใดที่เป็นของใหญ่โต หรือมีจำนวนมาก หรือที่ทำการไม่มีสถานที่จัดเก็บเพียงพอ ไม่ สามารถจะนำมาเก็บรักษาไว้ ก็ให้ฝากไว้ยังสถานีตำรวจอื่นเก็บรักษาไว้จนกว่าจะมารับคืนไปแล้วให้สถานีตำรวจนั้นรับ ฝากไว้ลงรายงานประจำวันและสมุดยัตถ์พยานของกลางตามระเบียบ หากจำเป็นต้องจัดหาสถานที่อื่นนอกจากตามวรรค หนึ่ง ในการเก็บรักษาของกลางและจัดจ้าง ผู้ดูแล รักษาสถานที่ ก็ให้ดำเนินการตามระเบียบของกลางราชการวาดด้วยการ พัสตุ

(๑๒) ของกลางรายใดเห็นว่าจะเก็บรักษาไว้อาจเนาเปื่อยเสียหายใดก่อนที่คดีจะส่งฟ้องศาล จะจำหน่ายหรือ ป้องกันมิให้เนาเปื่อยก็ให้จัดการไปตามสมควร เช่น เนื้อโค กระบือ สุกร จะขายเอาเงินเก็บรักษาไว้ก็ได้ ถ้าของกลาง รายใดมีการเถียงกรรมสิทธิ์หรือเป็นพยานหลักฐานสำคัญประกอบคดี ถ้าจะกระทำไปก็จะต้องเกิดการคัดค้านได้ในภายหลัง ก็ให้ระงับไม่ต้องขายหรือจัดการดังกล่าวมาข้างตนนั้น

๑๓) ของกลางรายใดจับได้ โดยสงสัยว่าจะเป็นสิ่งของที่ได้มาจากการกระทำความผิด ให้ผู้อ้างว่าเป็นเจ้าของ นำหลักฐานมาแสดง ถ้านำหลักฐานมาแสดงไม่ได้ หรือไม่นำมาจนก็ดี ให้พนักงานสอบสวนส่งของกลางนั้นไปตรวจสอบที่กองทะเบียนประวัติอาชญากร กองบัญชาการตำรวจสอบสวนกลาง ถ้าไม่ตรงกับบัญชีที่มีผู้มารองทุกขของ หายไว้ ให้ออกประกาศโฆษณาหาเจ้าของ โดยติดไว้ที่หน้าสถานีตำรวจเช่นเดียวกับเก็บของตก

(๑๔) ผู้รักษาของกลางคนใดจงใจหรือเลินเล่อละเลย หรือดัดแปลงแก้ไขของกลางให้เปลี่ยนไปจำกสภาพที่ เป็นอยู่เดิม จงใจหรือเลินเล่อสำรวจของกลางให้ผิดไปจำกความจริง หรือของกลางที่ยังไม่ควรขาย ไปขาย เป็นเหตุให้ เกิดการเสียหายขึ้น หรือเอาของกลางไปใช้โดยมิใช่เพื่อการรักษาของนั้น หรือยกยอกไว้ เป็นของตนเสีย นอกจำกจะตอง ได้รับโทษอันจะพึงมีตามกฎหมาย หรือโทษตามพระราชบัญญัติระเบียบขาราชการพลเรือนที่ใช้อยู่แล้ว ยังจะตองชดใช้ ราคาของ หรือคาเสียหายแทนอีกสวนหนึ่งด้วย

(๑๕) เมื่อมีการแต่งตั้งให้ไปรับตำหนงที่อื่น ผู้มีหนงที่เก็บรักษาของกลางและผู้ที่จะมารับหนงใหม่ที่ใหม่ จะตอง สงมอบของกลางแก่กันให้เสร็จก่อนเดินทางไปรับตำหนงใหม่ แต่ถาฝายหนึ่งฝายใดไม่สามารถ เดินทางมารับมอบของ กลางได้ภายในเวลากำหนด ใหม่อบของกลางให้แก่ผู้รักษาราชการแทนรับไว้ แล้วมี ผู้มารับตำหนงใหม่รับมอบหมาย ของกลางจำกผู้รักษาราชการให้เสร็จภายใน ๑๕ วัน นับแต่วันเดินทางมา รับตำหนงใหม่ หนงที่ของผู้รับมอบ ตอง สำรวจสิ่งของใหญ่กตองตรงกับรายการในบัญชี หากของกลางใด ไม่สงมอบด้วย เหตุใด ให้หมายเหตุไว้ให้ชัดเจน แล้วลง ชื่อกำกับไว้ทั้งผู้มอบและผู้รับมอบ และเมื่อรับมอบ แล้วให้เสนอผู้บังคับบัญชา ทราบ หากมีการบกพร่องก็ให้ ผู้บังคับบัญชาสั่งดำเนินการสอบสวนตอไป เมื่อผู้ รับมอบได้เซ็นชื่อรับมอบของกลางแล้ว ถือว่าได้รับของกลางไว้ถูกตอง ตามจำนวนที่ปรากฏในบัญชี และผู้ มอบก็พนจำกหนงที่และความรับผิดชอบเทาที่ปรากฏ ในบัญชีของกลางที่มีอยู่ อยาง ไม่บกพร่องในขณะ ที่ รับมอบตอกันเทานั้น หากปรากฏวขาดตกบกพร่องในจำนวนสิ่งของ ขึ้นภายหลังผู้รับมอบจะตอง เป็นผู้รับ ผิด

(๑๖) ผู้มีหนงที่รักษาของกลางจะมอบหนงที่รักษาของกลางให้ผู้อยู่ในบังคับบัญชารักษาแทนก็ได้ ใน เมื่อของ กลางบางสิ่งบางอย่างนั้นเป็นของไม่สลักสำคัญ หรือเป็นของที่สมควรจะมอบหมายได้ หรือด้วยความจำเปนในหนงที่ ชั่วคราว แต่การมอบหนงที่นี้จะตองรับผิดชอบในเมื่อเกิดการเสียหายขึ้น เว้นแต่ จะ พิสูจน์ได้ว่าเปนเพราะเหตุสุดวิสัย หรือไม่สามารถจะคุมครองได้

(๑๗) การเก็บรักษาของกลางของตำรวจทุกหนงในสวนกลางให้ปฏิบัติตามระเบียบนี้ การเก็บรักษา ของ กลางในหนงที่ตำรวจภูธรนอกจำกจะตองปฏิบัติตามขอบังคับ การเก็บรักษาของกลาง กระทรวงมหาดไทยแล้ว ให้ปฏิบัติ ตามระเบียบนี้โดยอนุโลม สวนการเก็บรักษาเอกสารและวัตถุของกลาง ต่าง ๆ ซึ่งตองหรือไม่ตองสงไปตรวจพิสูจน์ ที่กอง พิสูจน์ หลักฐาน ให้ปฏิบัติตามคำแนะนำในเอกสารคู่มือ ของกองพิสูจน์หลักฐานตามขอ ๔๑๙

ขอ ๔๑๙ เอกสารและวัตถุของกลางใดที่จำเปนจะตองตรวจพิสูจน์ ใหนพนักงานสอบสวนรีบสงไปยัง กอง พิสูจน์ หลักฐาน กองบัญชาการตำรวจสอบสวนกลาง โดยเร็วพร้อมกับบันทึกแสดงรายละเอียดของ เอกสารและวัตถุของ กลาง ที่ได้มาประกอบด้วย การสงเอกสารและวัตถุของกลางไปใหนกองพิสูจน์หลักฐาน ทำการตรวจพิสูจน์ ใหนพนักงานสอบสวน ปฏิบัติ ดังตอไปนี้ (๑) การสงเรื่องไปใหนตรวจพิสูจน์ ใหนพนักงาน สอบสวนแจงขอหา พฤติการณ์ ขอเท็จจริงในกรณีเรื่องนั้น ๆ ให้ ชัดเจนตลอดจนชื่อผู้เสียหาย ชื่อผู้ตองหา พยานเอกสาร พยานวัตถุ ตรวจหรือเก็บได้ที่ไหนเมื่อใด ความประสงค์ใน การ ที่จะทำใหนการตรวจพิสูจน์ และขอความอื่น ๆ ที่สมควรแจงไปใหนทราบด้วย

(๒) เอกสารหรือวัตถุของกลางใดที่จะต้องส่งไปตรวจพิสูจน์ ให้ส่งไปที่กองพิสูจน์หลักฐานโดยเร็วที่สุด เพื่อไม่ให้เสียผลในการตรวจพิสูจน์

(๓) เอกสารหรือวัตถุของกลางที่ได้มา ใบบันทึกลักษณะสภาพ สถานที่ วันเวลาที่พบเอกสารหรือวัตถุของกลาง นั้น ๆ โดยจัดบันทึกเป็นขอความสั้น ๆ หรือบันทึกลงในแผนที่สังเขป หรือถ้าสามารถจะถ่ายภาพของกลางและสถานที่ พบได้ ก็ให้ทำการถ่ายภาพไว้ด้วย

(๔) เอกสารหรือวัตถุของกลางใด ต้องทำเครื่องหมายเพื่อให้อ้างอิงได้ ก็ให้ทำเครื่องหมายไว้ตามคำแนะนำใน เอกสารคู่มือของกองพิสูจน์หลักฐาน

(๕) การบรรจุหีบห่อเอกสารหรือวัตถุของกลางนั้นจะต้องทำให้เรียบร้อย ติตราครั่งและมีป้ายบอกชื่อคดี ชนิด จำนวนของกลาง โดยแยกออกเป็นรายป

(๖) การรับการส่งเอกสารหรือวัตถุของกลางแต่ละครั้งนั้น จะต้องมียุติฐานในการรับส่งกันทุกครั้ง

(๗) การส่งเอกสารหรือวัตถุของกลางไปทำการตรวจพิสูจน์นั้น ใบบันทึกขอความตามแบบซึ่งได้แนบมา พรอม กับระเบียบนี้ส่งไปให้ พรอมกับเอกสารหรือวัตถุของกลางที่ขอให้ทำการตรวจพิสูจน์

(๘) เมื่อได้รับแจ้งจากกองพิสูจน์หลักฐานในหารับของกลางซึ่งได้ทำการตรวจพิสูจน์เสร็จแล้ว ต้องมารับคืน โดยเร็วที่สุด นับจากวันที่ได้รับแจ้ง

(๙) ในกรณีที่บรรจุหีบห่อและการนำส่งของกลางไม่เป็นไปตามระเบียบนี้ กองพิสูจน์หลักฐานอาจจะไม่รับ ตรวจพิสูจน์ให้ก็ได้

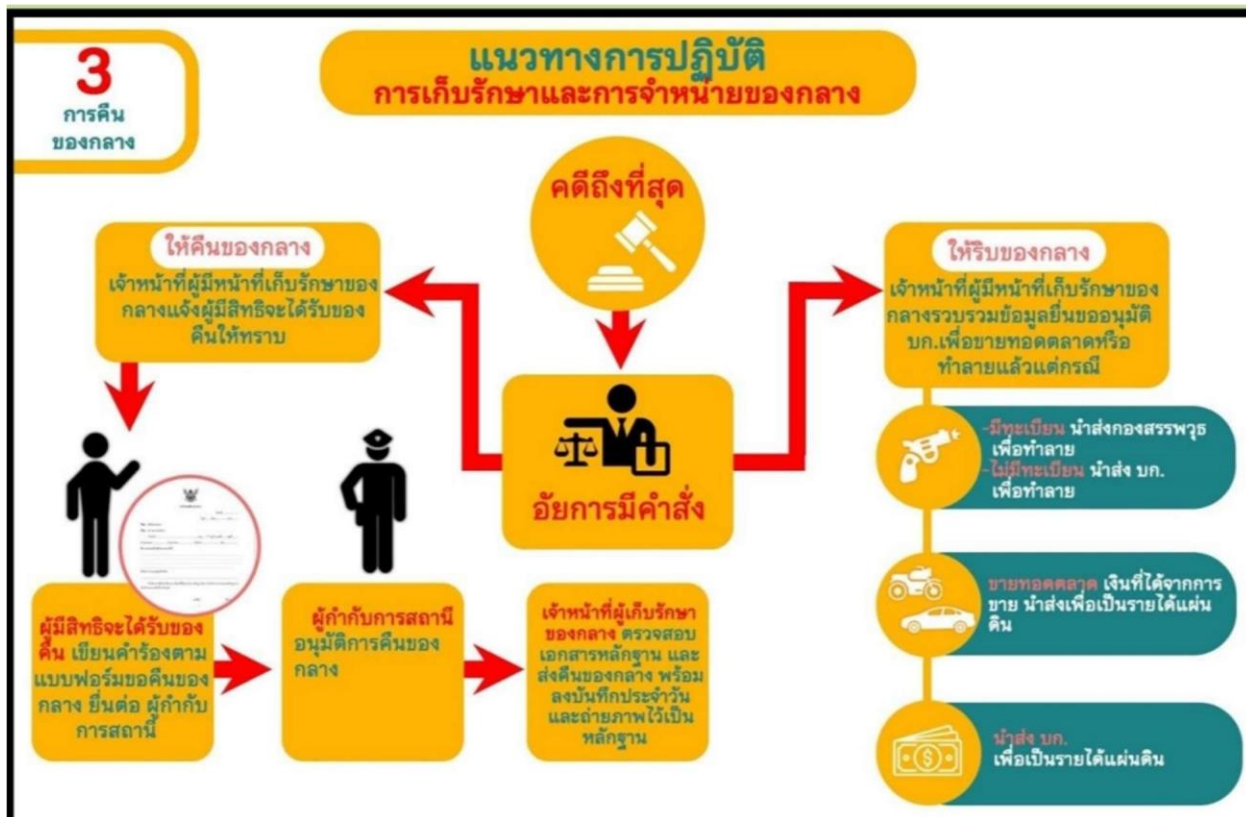
(๑๐) การปฏิบัติเกี่ยวกับการส่งเอกสารหรือวัตถุของกลางไปทำการตรวจพิสูจน์ ตลอดจนการเก็บรักษาและ บรรจุหีบห่อเอกสารหรือวัตถุของกลางแต่ละประเภท ให้ปฏิบัติตามคำแนะนำในเอกสารคู่มือของกองพิสูจน์หลักฐานที่ ได้แนบมากับระเบียบนี้

ขอ ๔๒๐ ให้สารวัตรใหญ่และผู้กำกับการหรือผู้รักษาการแทนตรวจสมุติคดีทรัพย์และของกลางไม่น้อยกว่า เดือนละหนึ่งครั้งวาพนักงานสอบสวนได้จัดการไปถูกต้อง ครบถ้วนหรือไม่

แนวทางการปฏิบัติ การเก็บรักษาและการจำหน่ายของกลาง

แนวทางการปฏิบัติ การเก็บรักษาและการจำหน่ายของกลาง

การเก็บรักษาของกลางทั่วไป การปฏิบัติเกี่ยวกับของกลาง อาจถึงประมวลระเบียบการ ตำรวจเกี่ยวกับคดี

ลักษณะ ๑๕ ของกลางและของสวนตัวผู้ต้องหา

๑. ของกลางที่ศาลเป็นผู้เก็บรักษานั้นเมื่อศาลเห็นว่าหมดความจำเป็นที่จะเก็บรักษาไว้ต่อไปศาลจะ
แจ้งให้ พนักงานอัยการแจ้งให้เจ้าหน้าที่ตำรวจไปรับของกลางมาเก็บรักษาก็ให้ หัวหน้าสถานีหรือผู้
รักษาการแทนที่ส่งของ กลางไปจัดการรับมาเก็บรักษาไว้ต่อไป เมื่อคดีถึงที่สุดศาลสั่งหรือพิพากษาเกี่ยวกับ
ของกลางนั้นอย่างไร ให้หัวหน้าสถานี หรือ ผู้รักษาการแทนจัดการตามคำสั่งหรือคำพิพากษาศาลต่อไป

(๑) ถ้าของกลางที่ยึดไว้ที่สถานีตำรวจ ก็ให้หัวหน้าสถานี หรือผู้รักษาการแทนจัดการขายทอดตลาด
(ดำเนินการตามระเบียบฯ) หรือส่งคืนให้แก่ผู้มีสิทธิรับคืนไปตามคำพิพากษานั้น ๆ ในเวลาอันควร

(๒) ถ้าของกลางนั้นศาลสั่งคืนเจ้าของให้ หัวหน้าสถานีหรือผู้รักษาการแทนจัดการติดต่อนำเจ้าของ
ไป ขอรับ จากศาล หรือไปรับจากศาลเองแล้วลงบัญชีกับรายงานประจำวันให้เจ้าของลงนามรับไปก็ได้
เว้นไว้แต่ของกลาง นั้น เจ้าของไปรับคืนจากศาลเอง ถ้าศาลมิได้สั่งการเกี่ยวกับของกลางก็ให้ผู้รักษา
ติดต่อกับพนักงานอัยการผู้ว่าคดีนั้น ยื่นคำ ร้องขอคำสั่ง ศาลเกี่ยวกับของกลางนั้นต่อไปศาลสั่งว่าของ
กลางนั้น เป็นหน้าที่ของพนักงานสอบสวนพิจารณา ดำเนินการก็พิจารณา ดำเนินการไปตามความ
เหมาะสมได้ (ป.เกี่ยวกับคดี ลักษณะ ๑๕ บทที่ ๑ ขอ ๔๑๕)

๒. ของกลางสิ่งใดที่จะขายทอดตลาด ถ้าเห็นว่าของกลางนั้นเป็นประโยชน์ใช้ในราชการตำรวจได้ ให้
หัวหน้า สถานี หรือผู้รักษาการแทนรายงานเสนอเหตุผลไปยังผู้บังคับการหรือผู้รักษาการแทน เป็นผู้
พิจารณาสั่งกองขาย ทอดตลาด (ป.เกี่ยวกับคดี ลักษณะ ๑๕ บทที่ ๑ ขอ ๔๑๖)

๓. การขายทอดตลาดของกลางให้ตั้งกรรมการประกอบด้วยหัวหน้าสถานีหรือผู้รักษาการแทนเป็น
ประธาน และมีนายตำรวจชั้นสัญญาบัตร ๑ นาย ชั้นประทวน ๑ นายเป็นกรรมการพิจารณาขายให้ได้ราคา
ใกล้เคียงราคา ทองตลาดในขณะนั้น (ป.เกี่ยวกับคดี ลักษณะ ๑๕ บทที่ ๑ ขอ ๔๑๗)

๔. การเก็บรักษาของกลางให้ปฏิบัติดังต่อไปนี้

(๑) ของกลางสิ่งใดมาถึงสถานีตำรวจให้พนักงานสอบสวนจัดรูปพรรณสิ่งของลงในรายงานประจำวัน
และสมุด ยึดทรัพย์สินของกลาง แล้วเขียนเลขลำดับที่ยึดทรัพย์สินติดไว้กับสิ่งของนั้นใหม่มั่นคง อย่าให้หลุดหรือสูญ
หายได้และ เก็บของ กลางนั้นไว้ในหีบหรือตู้เก็บของกลาง ใส่กุญแจให้เรียบร้อย เว้นแต่ของกลางนั้นมีค่า
มากเช่น เครื่องเพชร เครื่อง ทองรูปพรรณ เงินจำนวนมาก หรือเอกสารสำคัญต่าง ๆ ให้เก็บรักษาไว้ใน
กำปน การยึด การมอบ การรับคืนของกลาง ให้ผู้ยึด ผู้มอบ ผู้รับ ลงชื่อไว้ในสมุดยึดทรัพย์สินของกลางและ
รายงานประจำวันเป็นสำคัญ

(๒) ให้ หน.สถานี หรือผู้รักษาการแทนเป็นผู้รับผิดชอบเก็บรักษาลูกกุญแจและหีบของกลาง

(๓) ของกลางที่เก็บรักษาไว้นั้น เมื่อเห็นว่าหมดความจำเป็นที่จะเก็บรักษาไว้ต่อไป ก็ให้ดำเนินการตาม ขอ ๙.๑ , ๙.๒ หรือ ๙.๓ แลวแต่กรณี

(๔) ของกลางในคดีอาญาที่ทราบตัวผู้มีสิทธิจะได้รับของคืนอยู่แล้วเมื่อเจ้าหน้าที่ได้แจ้งหรือประกาศให้ทราบ แต่ผู้นั้นยังไม่ได้มารับของไปเกินกว่า ๑ ปี นับแต่วันที่แจ้งหรือประกาศให้ทราบก็ให้รับของนั้นเป็นของรัฐบาล และหมาย เหตุไว้ในบัญชีแลวจจัดการต่อไปดังเช่นของที่ต้องรับ

(๕) ของกลางในคดีอาญาที่ไม่ทราบตัวผู้มีสิทธิจะได้รับของคืน ให้ประกาศหาเจ้าของภายใน ๕ ปี นับแต่วัน ประกาศ ถ้าไม่ได้ตัวผู้มีสิทธิมารับของนั้น ก็ให้รับเป็นของรัฐบาลและให้จัดการทำนองเดียวกัน อนึ่ง ถ้าปรากฏตัวผู้มี สิทธิจะได้รับของคืนในระหว่างเวลาประกาศ และเจ้าหน้าที่ผู้รักษาได้แจ้งให้ทราบ แลวแต่ผู้นั้นยังไม่ได้มารับของคืนไป เช่นนี้ การที่จะรับเป็นของรัฐบาลให้ถือกำหนดเวลา ๑ ปี นับแต่วันที่ผู้มีสิทธิได้ทราบ ถ้ากำหนดเวลา ๕ ปี ที่ประกาศไว้ จะถึงกำหนดเวลาที่เร็วกว่า ก็ให้ถือกำหนดเวลาที่เร็วกวานั้น

(๖) ของกลางอย่างอื่นที่ปรากฏตัวผู้มีสิทธิจะได้รับตามกฎหมายแลวแต่ผู้นั้นยังไม่ได้มารับของไปภายในสามปีหรือห้าปีในกำหนดเวลา ๑๐ ปี หรือสามปีหรือห้าปีในกำหนดเวลา ๕ ปี นับแต่วันที่ผู้นั้นมีสิทธิจะได้รับ ของไปจากเจ้าหน้าที่ผู้เก็บรักษา ก็ให้รับเป็นของรัฐบาลและจัดการทำนองเดียวกันกับที่กล่าวมาแลวทั้งนี้ให้เจ้าหน้าที่ ผู้รักษาแจ้งหรือประกาศให้ผู้นั้นมารับของคืนเสีย

(๗) การแจ้งหรือประกาศของเจ้าหน้าที่ตามที่กล่าวมาแล้วนั้นเจ้าหน้าที่ผู้รักษาไม่จำเป็นต้องฟ้องว่าผู้ มีสิทธิ ควรจะได้รับไม่ได้ทราบขอความที่แจ้งหรือประกาศเป็นเหตุให้ผู้นั้นได้รับของคืนแต่ถ้าภายในกำหนดเวลาที่กล่าว นั้น ผู้มี สิทธิควรได้รับและแสดงความประสงค์ที่จะรับของคืน แต่มีเหตุ ขัดข้องมารับของนั้นไม่ได้ ก็ให้เจ้าหน้าที่ผู้รักษา พิจารณา ดูถ้าเห็นเป็นความจำเป็นจะผ่อนผันให้เวลาแก่ผู้นั้นต่อไปอีกตามสมควร ก็ได้ ถ้าผู้มีสิทธิควรได้รับของกลางนั้นแสดง ความจำนงว่าไม่ต้องการรับของคืนและขอมอบให้แกรัฐบาล ดังนี้ ก็ให้ผู้มีหน้าที่จัดการบันทึกให้ผู้นั้นลงนามไว้เป็น หลักฐานในลงนามมอบไว้ในบัญชีของกลาง และรายงานประจำวัน ดวย แลวจจัดการจำหน่ายต่อไปตามระเบียบ

(๘) ของกลางซึ่งตกเป็นของรัฐบาลและเป็นของบุคคลมิได้โดยชอบดวยกฎหมายของกลางเหล่านั้น เป็น ของที่ ควรขาย เช่นอาวุธปืนเมื่อจะขายก็ให้ขายแก่บุคคลผู้ได้รับอนุญาตจากเจ้าพนักงานใหม่อาวุธปืนได้เวนแต่จะมี ระเบียบ ให้ปฏิบัติเป็นอย่างอื่น

(๙) ของกลางซึ่งตกเป็นของรัฐบาลและเป็นของที่ชำรุดเสียหายไม่มีราคา หรือเป็นของที่ปราศจากราคา โดย สภาพของมันเองหรือเป็นของบุคคลที่ไม่อาจมิได้โดยผิดต่อกฎหมายเป็นของที่ไม่ควรขายให้สำรวจเสนอผู้บังคับการ (ผบช.ภ.) ส่งทำลายเสียหรือส่งไปยังเจ้าหน้าที่แผนกการแห่งของนั้นแลวแต่กรณี

(๑๐) ของกลางอย่างใดที่เป็นโบราณวัตถุหรือเป็นของแปลกประหลาดควรที่จะเก็บไว้เป็นเครื่องประดับ สถานทูต ราชการ หรือพิพิธภัณฑ์สถานเหล่านี้เป็นของที่ไม่ควรขายหรือทำลาย

(๑๑) ของกลางรายได้เงินของใหญ่โต เช่น เรือ แพ และไมxon ไม่สามารถจะนำมาเก็บรักษาไว้ก็ให้ฝาก ไว้ ยัง สถานีตำรวจอื่นเก็บรักษาไว้จนกว่าจะมารับคืนไปและให้สถานีตำรวจนั้นรับฝากไว้ลงรายงานประจำวัน และสมุดยึดทรัพย์ของกลางตามระเบียบ

(๑๒) ของกลางที่มีความจำเป็นต้องเลี้ยงดูหรือเฝ้ารักษาก็ใหม่อบหรือจางเฝ้ารักษาได้การจางเฝ้ารักษา ต้อง ขอ อนุมัติผู้วาระการจังหวัดก่อนและจะต้องมีการลงประจำวันไว้เป็นหลักฐานด้วย

(๑๓) ของกลางรายได้เห็นว่าจะเก็บรักษาไว้อาจเนาเปื่อยเสียหายได้ก่อนที่คดีจะส่งฟ้องศาลจะจำหน่าย หรือ ปองกันมิให้เนาเปื่อยก็ให้จัดการไปตามสมควร เช่น เนื้อโค กระบือ สุกร ถ้าจะขายเอาเงินเก็บรักษาไว้ ก็ได้ถ้าของ กลาง รายได้มีการโต้เถียงกรรมสิทธิ์หรือเป็นพยานหลักฐานสำคัญประกอบคดีถ้าจะกระทำไปก็ จะเกิดการคัดค้านได้ใน ภายหลังก็ให้ระงับไม่ต้องขายหรือจัดการดังกล่าวมาข้างตน

(๑๔) ของกลางรายได้จับได้โดยสงสัยว่าจะเป็นสิ่งของที่ได้มาจากการกระทำผิดให้ผู้อ้างว่าเป็นเจ้าของนำ หลักฐานมาแสดง ถ้านำหลักฐานมาแสดงไม่ได้หรือไม่นำมาก็ดี ใพพนักงานสอบสวนส่งของกลางนั้นไป ตรวจสอบที่กอง ทะเบียนประวัติอาชญากรถ้าไม่ตรงกับบัญชีที่มีผู้มารองทุกของหายไว้ให้ออกประกาศ โฆษณาหาเจ้าของโดยปกติไว้ที่ หนาสถานีตำรวจเช่นเดียวกับเก็บของตก

(๑๕) ผู้รักษาของกลางคนใดตั้งใจหรือเลินเลอ ละเลยหรือดัดแปลงแก้ไขของกลางให้เปลี่ยนไปจากสภาพ ที่ เป็นอยู่เดิมตั้งใจหรือเลินเลอสำรวจของกลางให้ผิดไปจากความจริง หรือเอาของกลางที่ยังไม่ควรขายไปขาย เป็นเหตุให้ เกิดการเสียหายขึ้นหรือเอาของกลางไปใช้โดยมิใช่เพื่อการรักษาของนั้นหรือยกยอกไว้เป็นของ ตนเสียนอกจากจะต้อง ได้รับโทษอันจะพึงมีตามกฎหมายหรือโทษตาม พ.ร.บ. ระเบียบข้าราชการพลเรือน ฯ ที่ใช้อยู่แล้วยังจะต้องชดเชยราคาของ หรือค่าเสียหายแทนอีกส่วนหนึ่งด้วย

(๑๖) เมื่อมีการแต่งตั้งให้ไปรับตำแหน่งที่อื่น ผู้มีหน้าที่เก็บรักษาของกลางและผู้ที่จะมารับหน้าที่ใหม่ จะต้อง สงมอบของกลางแก่กันให้เสร็จก่อนเดินทางไปรับตำแหน่งใหม่ แต่ถ้าฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดไม่สามารถ เดินทางมารับของ กลาง ได้ภายในเวลากำหนดใหม่อบของกลางให้แก่ผู้รักษาราชการแทนรับไว้ แล้วมีผู้มา รับตำแหน่งใหม่รับมอบหมายของ กลางจากผู้รักษาราชการแทนให้เสร็จใน ๑๕ วัน นับแต่วันเดินทางมารับ ตำแหน่งใหม่ หน้าที่ของผู้รับมอบต้องสำรวจ สิ่งของใหญ่ถูกต้องตรงกับรายการในบัญชีหากของกลางใดไม่มี สงมอบด้วยเหตุใดให้หมายเหตุไว้ให้ชัดเจนแล้วลงชื่อกำกับ ไว้ทั้งผู้มอบและผู้รับมอบ เมื่อรับมอบแล้วให้ เสนอผู้บังคับบัญชาทราบ หากมีการบกพร่องก็ให้ผู้บังคับบัญชาสั่ง ดำเนินการสอบสวนต่อไป เมื่อผู้รับมอบ ได้เซ็นชื่อรับมอบของกลางแล้ว ถือว่าได้รับของกลางไว้ถูกต้องตามจำนวนที่ ปราบฎในบัญชี และผู้มอบก็ พนจากหน้าที่และความรับผิดชอบ เทาที่ปรากฏในบัญชีของกลางที่มีอยู่อย่างไมบกพร่องใน ขณะที่รับ มอบต่อกันเท่านั้น หากปรากฏว่าขาดตกบกพร่องในจำนวนสิ่งของขึ้นภายหลังผู้รับมอบจะต้องเป็นผู้รับผิดชอบ

(๑๗) ผู้มีหน้าที่รักษาของกลางจะมอบหน้าที่รักษาของกลาง ให้ผู้อยู่ในบังคับบัญชารักษาแทนก็ได้ ใน เมื่อของ กลางบางสิ่งบางอย่างนั้นเป็นของไม่สลักสำคัญ หรือเป็นของที่สมควรจะมอบหมายได้ หรือด้วยความจำเป็นใน หน้าที่

ชั่วคราว แต่การมอบหมายที่นี้ จะต้องรับผิดชอบในเมื่อเกิดการเสียหายขึ้น เว้นแต่จะพิสูจน์ได้ว่าเป้นเพราะเหตุ สุจริต หรือไม่สามารถจะคุ้มครองได้

(๑๘) การเก็บรักษาของกลางในหน้าที่ตำรวจภูธร นอกจากจะต้องปฏิบัติตามขอบังคับการเก็บรักษาของกลาง กระทรวงมหาดไทยแล้วให้ปฏิบัติตามระเบียบของตร. ด้วยโดยอนุโลม (ป.เกี่ยวกับคดี ลักษณะ ๑๕ บทที่ ๑ ขอ ๔๑๘ แก้ไขโดยคำสั่ง ตร.ฐ ๓๒/๒๕๐๕ ลง ๙ ต.ค.๒๕๐๕ , ขอบังคับการเก็บของกลาง กระทรวงมหาดไทย พ.ศ. ๒๔๘๐

๕. เอกสารและวัตถุของกลางใดที่จำเป็นจะต้องตรวจพิสูจน์ให้ พนักงานสอบสวนรีบส่งไปยังกองพิสูจน์ หลักฐาน ตร.โดยเร็ว พร้อมกับบันทึกแสดงรายละเอียดของเอกสารและวัตถุของกลางที่ได้มาประกอบด้วย โดยปฏิบัติ ดังนี้

(๑) การส่งเรื่องไปให้ตรวจพิสูจน์ ให้พนักงานสอบสวนแจ้งขอหา พดติการณ ขอเท็จจริงในคดีเรื่องนั้น ๆ ให้ ชัดเจน ตลอดจนชื่อผู้เสียหาย ชื่อผู้ต้องหา พยานเอกสาร พยานวัตถุ ตรวจพบหรือเก็บได้ที่ไหน เมื่อใด ความประสงค์ ในการที่จะให้ตรวจพิสูจน์และขอความอื่น ๆ ที่สมควรแจ้งไปให้ทราบด้วย

(๒) เอกสารหรือวัตถุของกลางใดที่จะต้องส่งไปตรวจพิสูจน์ให้ส่งไปที่ กองพิสูจน์หลักฐาน ตร.ด่วนที่สุด เพื่อ ไม่ให้เสียหายในการตรวจพิสูจน์

(๓) เอกสารหรือวัตถุของกลางที่ได้มา ให้บันทึกลักษณะ สภาพ สถานที่ วันเวลาที่พบเอกสารหรือวัตถุ ของ กลางนั้น ๆ โดยจดบันทึกเป็นขอความสั้น ๆ หรือบันทึกลงในแผนที่สังเขป หรือถ้าสามารถถ่ายภาพของกลางและ สถานที่พบได้ ก็ให้ทำการถ่ายภาพไว้ด้วย

(๔) เอกสารหรือวัตถุของกลางใด ต้องทำเครื่องหมายเพื่อใหจดจำได้ ให้ทำเครื่องหมายไว้ตามคำแนะนำใน เอกสารคู่มือของกองพิสูจน์หลักฐาน ตร.

(๕) การบรรจุหีบห่อเอกสาร หรือวัตถุของกลางนั้นจะต้องทำให้เรียบร้อย ตีตราครั่ง และมีป้ายบอกชื่อ คดี ชนิด จำนวนของกลาง โดยแยกห่อเป็นรายคดี

(๖) การรับ - ส่งเอกสารหรือวัตถุของกลางแต่ละครั้งนั้นจะต้องมีหลักฐานในการรับ - ส่งกันทุกครั้ง

(๗) การส่งเอกสารหรือวัตถุของกลางไปตรวจพิสูจน์นั้น ให้บันทึกขอความตามแบบซึ่งได้แนบมาพร้อม กับ ระเบียบฯ (ตร.) ส่งไปให้พร้อมทั้งเอกสารหรือวัตถุของกลางที่ขอให้ทำการตรวจพิสูจน์

(๘) เมื่อได้รับแจ้งจากกองพิสูจน์หลักฐาน ตร.ให้ไปรับของกลางซึ่งได้ตรวจพิสูจน์เสร็จแล้วต้องมารับคืน โดยเร็วที่สุดนับจากวันที่ได้รับแจ้ง

(๙) ในกรณีที่ยังไม่รับหรือการนำส่งของกลางไม่เป้นไปตามระเบียบ ฯ กองพิสูจน์หลักฐาน ตร. อาจไม่รับ ตรวจพิสูจน์ให้ก็ได้

(๑๐) การปฏิบัติเกี่ยวกับการส่งเอกสารหรือวัตถุของกลางไปทำการตรวจพิสูจน์ ตลอดจนการเก็บรักษาและ บรรจุหีบห่อเอกสารหรือวัตถุของกลางแต่ละประเภท ให้ปฏิบัติตามคำแนะนำในเอกสารคู่มือของกองพิสูจน์ หลักฐาน ตร.

(ป. เกี่ยวกับคดี ลักษณะ ๑๕ บทที่ ๑ ขอ ๔๑๙ แก้ไขโดยคำสั่ง ตร.ที่ ๓๒/๒๕๐๕ ลง ๙ ต.ค.๒๕๐๕)

๖. ให้หัวหน้าสถานีหรือผู้รักษาการแทน ตรวจสมุดยึดทรัพย์สินและของกลางไม่น้อยกว่าเดือนละ ๑ ครั้ง ว่า พนักงานสอบสวนได้จัดการไปถูกต้องครบถ้วนหรือไม่

๗. การเก็บรักษาของกลางในคดีอาญาซึ่งเกี่ยวกับแก๊งค์ในกระทรวงอื่นที่มีขอตกลงไว้กับกระทรวงมหาดไทย โดยเฉพาะให้หัวหน้าสถานี หรือผู้รักษาการแทนปฏิบัติดังนี้

(๑) ผน สุรา ยาเสพติดให้โทษ ยาสูบ ไพ่ เกลือ ยานัตถุ ไมขีดไฟ และปูนซีเมนต์ ซึ่งต้องเสียภาษีสรรพสามิตให้ ส่งของกลางไปยัง กรมสรรพสามิตจัดการให้ผู้อำนวยการพิสูจน์และเก็บรักษาไว้ เว้นแต่น้ำสุราเมื่อปรากฏว่า เปนสุราที่ไม่ ขอบด้วยกฎหมาย ให้ส่งโรงต้มกลั่นตามขอตกลงของกรมสรรพสามิต

(๒) ของกลางกระทำผิด พ.ร.บ.ศุลกากรฯ ส่งกรมศุลกากรฯ ดำเนินการ

(๓) ของกลางกระทำผิด พ.ร.บ.วิทยุสื่อสาร ให้ส่งมอบเครื่องวิทยุรับ – ส่งแก่กองการสื่อสาร ตร. เก็บรักษาไว้ จนกว่าคดีจะถึงที่สุด

(๔) เครื่องมือจับสัตว์น้ำถ้ากระทรวงเกษตร ฯ และกรมประมงต้องการจะนำไปใช้ในราชการก็อนุญาตให้ รับไปได้

(๕) ไมหรือของป่าที่พนักงานฝ่ายตำรวจจับได้ให้ส่งคณะกรรมการอำเภอทองที่ที่จับได้รับมอบของกลางรักษาไว้สวนการรักษาที่จะต้องเสียให้เบิกทางกระทรวงเกษตรฯ มาจ่ายให้แก่ผู้รักษา เมื่อคดีถึงที่สุดให้พนักงานสอบสวน แจงแก่อำเภอเพื่อจัดการขายทอดตลาดเมื่อศาลสั่งยึดไมของกลางในกรุงเทพมหานครให้เจ้าพนักงานตำรวจเป็นผู้รักษา ไว้เมื่อคดีถึงที่สุดศาลสั่งริบก็ให้จัดการขายทอดตลาดตามระเบียบ

(๖) สิ่งของผิดกฎหมายบรรทุกรถไฟหรือชุกซอนมากับสิ่งของอื่น ๆ โดยไม่แสดงรายการให้ปรากฏในใบ ส่งของ คาระว่างและอื่น ๆ ถ้าพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจต้องการยึดไปสอบสวนให้ยึดเฉพาะของที่ผิดต่อกฎหมาย ทำ หลักฐานมอบให้แกสถานีไว้เพื่อการรถไฟจะได้จัดการกับผู้ที่ต้องรับผิดชอบตาม พ.ร.บ.จัดวางทางรถไฟและทางหลวง พ.ศ.๒๔๖๔ แต่สิ่งของที่ต้องรับผิดชอบของหลวงหรือของแผ่นดินตามกฎหมายนั้นการรถไฟไม่มีสิทธิจะได้รับคาระว่างถ้าสิ่งของ ผิดกฎหมาย ที่ชุกซอนมานั้นได้แสดงรายการตรงกับสิ่งของ และได้ชำระคาระว่าง อื่น ๆ เสร็จแล้วให้ตำรวจทำหลักฐาน มอบให้นายสถานีรถไฟไว้และยึดสิ่งของนั้นมาได้ ถ้าไม่ต้องการยึดของกลางมาแต่ต้องการอายัดไว้ ให้พนักงานสอบสวนทำหลักฐานอายัดไว้กับนายสถานี รถไฟ สิ่งของอายัด ให้ทำเครื่องหมายและตีตราไว้เป็นสำคัญ ทำบันทึกรายละเอียดสิ่งของอายัด ๒ ฉบับ ลงนามผู้รับ ผู้มอบ พยาน แล้วยึดถือไว้คนละฉบับ

ของกลางที่ยึดมาทำการสอบสวนนั้น ถาหาเจ้าของไม่ได้เมื่อขายทอดตลาดของกลางแล้วให้หัวหน้าสถานี หรือ ผู้รักษาการแทนส่งเงินที่ขายของกลางนั้นไปให้ คาระว่างและอื่น ๆ อันผู้สงจะพึงชำระแก่การรถไฟตาม ระเบียบ แต่ ไม่ เกินจำนวนเงินที่ขายทอดตลาดได้ถ้าจำเป็นจะต้องคืนของกลางให้แก่เจ้าของรับไปให้คืนแก่ เจ้าหน่าที่การรถไฟ ที่ ตำรวจไปยึดสิ่งของนั้นมาการยึดของกลางห้ามมิให้ยึดระหว่างทางให้ตำรวจควบคุม ไปถึงสถานีปลายทางที่จะเอาของลง เว้นไว้ในกรณีจำเป็นจึงสั่งให้จัดการยึดหรืออายัดกับสถานีหนึ่งก็ได้ (ป.เกี่ยวกับคดีลักษณะที่ ๑๕ บทที่ ๑ ขอ๔๑๙ แก้ไข โดยคำสั่ง ตร.ที่ ๓๒/๒๕๐๕ ลง ๙ ต.ค.๒๕๐๕)

ระเบียบปฏิบัติเกี่ยวกับรถของกลาง

อ้างอิง ประมวลระเบียบการตำรวจเกี่ยวกับคดีลักษณะ ๑๕ ของกลางและของสวนตัวผู้ต้องหา บทที่ ๙ การปฏิบัติเกี่ยวกับรถของกลาง เนื่องจากเจ้าหน้าที่ตำรวจได้ทำการยึดรถของกลางในคดีอาญาไว้เป็นจำนวนมาก ทำให้เกิดปัญหา เกี่ยวกับการ จัดหาสถานที่เก็บรักษาไม่เพียงพอ และหากเจ้าหน้าที่ตำรวจเก็บรักษาไว้เป็นเวลานาน หรือมอบให้ผู้อื่นเก็บ รักษาไว้ ย่อมเสี่ยงต่อความเสียหาย หรือเป็นเหตุให้ต้องเสียค่าใช้จ่ายเกินส่วนกับค่าของรถของกลาง จึงเป็นการสมควรที่ จะ กำหนดหลักเกณฑ์และแนวทางการปฏิบัติเกี่ยวกับรถของกลางไว้ดังนี้

ขอ ๑. "รถ" หมายถึง รถยนต์ รถจักรยานยนต์ รถพวง รถบดถนน รถแทรกเตอร์รถใช้งาน เกษตรกรรม รถจักรยาน เกวียน รถลาก รถจาง

ขอ ๒. "รถของกลาง" หมายถึง รถซึ่งตกมาอยู่ในความคุ้มครองของเจ้าพนักงาน โดยอำนาจแห่งกฎหมาย หรือ โดยหน้าที่ทางราชการ และยึดไว้เพื่อพิสูจน์ในทางคดี หรือเพื่อจัดการอย่างอื่นตามหน้าที่ราชการ

ขอ ๓. การจะใช้อำนาจยึดรถของกลางไม่ว่าในกรณีใด เจ้าหน้าที่ตำรวจจะต้องคำนึงด้วยว่า มีกฎหมาย ให้ อำนาจที่จะยึดไว้เป็นรถของกลางได้เพียงใดหรือไม่ ในกรณีที่มีการโต้แย้งกรรมสิทธิ์รถของกลาง เจ้าหน้าที่ตำรวจไม่ ควรยึดรถของกลางไว้ แต่ให้แนะนำคู่มือไปดำเนินการฟ้องร้องกันเองทางศาล สำหรับรถของกลางนั้นให้พนักงานสอบสวนบันทึกเหตุผลที่ไม่ยึดรถของกลาง รวมทั้งพฤติการณ์แห่งเรื่องไว้ให้ปรากฏในบันทึกรายงานประจำวันด้วย

เจ้าหน้าที่ตำรวจได้ยึดรถของกลางไว้แล้ว ให้ผู้ยึดหรือผู้จับกุมรีบนำรถดังกล่าวส่งพนักงานสอบสวนโดยด่วน หากนำส่ง ลาซาให้บันทึกเหตุผลในการนำส่งลาซาไว้ด้วย และให้พนักงานสอบสวนประกาศหาเจ้าของหรือผู้มีสิทธิเพื่อมาขอรับคืน ต่อไป

ขอ ๔. ผู้มีหน้าที่เก็บรักษารถของกลาง

๔.๑ สำหรับในเขตกรุงเทพมหานคร ได้แก่ สารวัตรใหญ่ หรือสารวัตรที่เป็นหัวหน้ารับผิดชอบ หน่วยงาน หรือ ผู้รักษาการในตำแหน่ง หรือผู้รักษาราชการแทน หรือผู้ปฏิบัติราชการแทน แลวแต่กรณี

๔.๒ สำหรับในจังหวัดอื่นนอกเขตกรุงเทพมหานคร ได้แก่ รองผู้บังคับการ(ทำหน้าที่หัวหน้า ตำรวจภูธรจังหวัด) จังหวัด ผู้กำกับการตำรวจภูธรจังหวัด ผู้กำกับการตำรวจภูธรจังหวัด...เขต สารวัตรใหญ่ หรือสารวัตร ที่เป็นหัวหน้า รับผิดชอบหน่วยงาน หรือผู้รักษาการในตำแหน่ง หรือผู้รักษาราชการแทน หรือ ผู้ปฏิบัติราชการแทน แลวแต่กรณี

๔.๓ ให้ผู้มีหน้าที่เก็บรักษารถของกลาง ตามขอ ๔.๑ และ ๔.๒ เก็บรักษารถของกลางไว้ภายใน บริเวณสถานที่ ทำการของตนหรือสถานที่อื่นใด ตามที่ผู้กำกับการตำรวจนครบาล รองผู้บังคับการ (ทำหน้าที่หัวหน้า ตำรวจภูธรจังหวัด) จังหวัด ผู้กำกับการตำรวจภูธรจังหวัด ผู้กำกับการตำรวจภูธรจังหวัด ...เขต กำหนดแลวแต่กรณี โดย การเก็บรักษาให้ใช้ ความระมัดระวังตรวจตรารถของกลางให้เป็นไปตาม สภาพเดิมเท่าที่สามารถจะรักษาไว้ได้ในกรณี จำเป็น ผู้บัญชาการ ตำรวจแห่งชาติ อาจกำหนดสถานที่ เก็บรักษารถของกลางไว้เป็นการเฉพาะก็ได้

ขอ ๕. เมื่อพนักงานสอบสวนได้ประกาศหาเจ้าของหรือผู้มีสิทธิรับรถคืน ครบกำหนด ๖ เดือน นับแต่ วันยึด รถ แลว และพนักงานสอบสวนเห็นว่า รถของกลางนั้น หากหนองงาไว้จะเป็นการเสี่ยงต่อความ เสียหายหรือค่าใช้จ่าย เกิน สวนกับค่าของทรัพย์สิน และไม่เป็นประโยชน์ในการพิสูจน์ทางคดีต่อไปก็ให้ เสนอต่อผู้มีอำนาจอนุมัติขายทอดตลาด ดำเนินการขายทอดตลาด ตามขอ ๑๕ แต่ก่อนจะขายทอดตลาด พนักงานสอบสวนจะต้องดำเนินการตามขอ ๖ ขอ ๗ ขอ ๘ และขอ ๑๐ แลวในกรณีที่มีการโต้แย้งกรรม สิทธิรถของกลาง และเมื่อคดีอยู่ระหว่างการพิจารณาของศาล ให้ พนักงานสอบสวนรอฟังผลการพิจารณา ของศาลก่อนแลวจึงจะดำเนินการตามขอบังคับนี้ต่อไป

ขอ ๖. ให้พนักงานสอบสวนและผู้นำส่งรถของกลาง ลงบันทึกในรายงานประจำวันให้ปรากฏ รายละเอียด เกี่ยวกับรถของกลาง อันจะเป็นเหตุให้เจ้าของหรือผู้มีสิทธิจะรับรถของกลางคืนนั้น ทราบว่า เป็นรถของตนและสามารถ พิสูจน์ได้ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๓๒๗ วรรคสอง ขอความในบันทึกให้มีรายการดังต่อไปนี้

๖.๑ ลักษณะรถ

๖.๒ หมายเลขทะเบียนรถ ๖.๓ ประเภทรถ

๖.๔ ชื่อ ชนิดรถ (แบบ/รุ่น/ปีที่ผลิต)

๖.๕ สี (ถ้ามีหลายสีให้ลงรายละเอียดให้ชัดเจน)

๖.๖ เลขหมายเครื่องยนต์และเลขหมายตัวถังรถ รวมทั้งตำแหน่งที่อยู่ของเลขหมายดังกล่าว ๖๗. อุปกรณ์ต่างๆ ที่มีอยู่ในตัวรถของกลาง เช่น วิทยุ เครื่องเสียง เครื่องมือ ล้ออะไหล่ เป็นต้น ๖.๘ รายละเอียดอื่น ๆ ที่จำเป็นเพื่อบ่งชี้ลักษณะของรถ

ขอ ๗. ในระหว่างดำเนินการตามขอ ๓ ขอ ๔ ขอ ๕ และขอ ๖ ใ้พนักงานสอบสวนทำการสืบสวนหาผู้เป็นเจ้าของหรือที่มาของรถโดยมิชักช้า และดำเนินการดังต่อไปนี้

๗.๑ ตรวจสอบแผนป้ายทะเบียนรถ

๗.๒ ตรวจสอบใบคู่มือจดทะเบียนรถ

๗.๓ ตรวจสอบป้ายวงกลมแสดงการเสียภาษีประจำปี

๗.๔ สอบถามไปยังกองทะเบียนประวัติอาชญากร สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ว่ามีการแจ้งหายที่ใดหรือไม่ ถ้ามีการแจ้งหายในท้องที่ของสถานีตำรวจใด ให้พนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบติดต่อกับท้องที่นั้น ให้นำหลักฐาน การแจ้ง หายมาแสดงเพื่อขอรับรถหรือพิสูจน์ความเป็นเจ้าของหรือเป็นผู้มีสิทธิเพื่อมาขอรับรถต่อไป ให้กองทะเบียนประวัติ อาชญากร สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ดำเนินการตรวจสอบและแจ้งผลการดำเนินการให้พนักงานสอบสวนทราบโดยมิ ชักช้า

ขอ ๘. หากปรากฏหลักฐานแน่ชัดว่าผู้ใดเป็นเจ้าของรถหรือผู้มีสิทธิจะรับรถก็ให้ติดต่ผู้นั้นมาขอรับรถคืนไป

ขอ ๙. หากผลการตรวจสอบปรากฏว่ายังไม่อาจพิสูจน์ได้ว่าผู้ใดเป็นเจ้าของรถหรือเป็นผู้มีสิทธิของรับรถ ให้พนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบ หรือสารวัตรใหญ่ หรือสารวัตรที่เป็นหัวหน้ารับผิดชอบหน่วยงาน หรือสารวัตรสถานีตำรวจนครบาล หรือสารวัตรสถานีตำรวจภูธรอำเภอ หรือสารวัตรสถานีตำรวจภูธรกิ่งอำเภอ หรือสารวัตรสถานี ตำรวจภูธร หรือผู้รักษาการในตำแหน่ง หรือผู้รักษาราชการแทน หรือผู้ปฏิบัติราชการแทนที่มียศตั้งแต่ร้อยตำรวจตรีขึ้นไป ดำเนินการโดยเร่งด่วน

๙.๑ กรณีไม่มีแผนป้ายทะเบียนรถ ต้องตรวจสอบเลขหมายเครื่องยนต์ เลขหมายตัวถังรถ แลแจ้งหมายเลข ดังกล่าวพร้อมชื่อ ชนิดรถ (แบบ/รุ่น/ปีที่ผลิต) ชื่อเครื่องยนต์ เพื่อตรวจสอบไปยัง

๙.๑.๑ กรมการขนส่งทางบก

๙.๑.๒ บริษัทตัวแทนจำหน่าย

ของกลางที่มีการปฏิบัติเป็นพิเศษ

หมวด ๑ อาวุธปืนของกลาง อาจถึง ประมวลระเบียบการตำรวจเกี่ยวกับคดี

ลักษณะ ๑๕ ของกลางและของสวนตัวผู้ต้องหา

ขอ ๕๓ การเก็บรักษาอาวุธปืนและเครื่องกระสุนปืนของกลาง ให้ดำเนินการ ดังนี้

(๑) ให้เก็บรักษาอาวุธปืนและเครื่องกระสุนปืนของกลางไว้ที่สถานีตำรวจ หรือหน่วยงานที่มีอำนาจสอบสวน หรือ หน่วยงานที่เก็บรักษาอาวุธปืน จนถึงกรณีที่ต้องส่งให้กองสรรพาวุธตามขอ ๕๙ (๒) ในระหว่างที่เก็บรักษา ให้ หัวหน้าสถานีตำรวจ หรือหัวหน้าหน่วยงานที่มีอำนาจสอบสวน หรือ หัวหน้าหน่วยที่เก็บรักษาอาวุธปืน ซึ่งเป็น ผู้เก็บรักษาอาวุธปืนและเครื่องกระสุนปืนของกลาง ตรวจสอบความถูกต้องครบถ้วนและดำเนินการกับอาวุธ ปืนและเครื่องกระสุนปืนของกลางตามขอ ๖๑ โดยดำเนินการให้เสร็จสิ้นก่อนวันที่ ๓๐ กันยายน ของทุกปี

ขอ ๕๔ ให้สำนักงานพิสูจน์หลักฐานตำรวจ และกองสรรพาวุธ เป็นหน่วยตรวจพิสูจน์อาวุธปืนและเครื่อง กระสุน ปืนของกลาง

ขอ ๕๕ ให้สำนักงานพิสูจน์หลักฐานตำรวจ มีหน้าที่ตรวจพิสูจน์อาวุธปืนและเครื่องกระสุนปืนตามกฎหมายว่า ดวยอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน เฉพาะอาวุธปืนที่มีขนาด เส้นผ่าศูนย์กลางปากลำกล้องต่ำกว่า ๔๐ มิลลิเมตร และเครื่องกระสุนปืน (กระสุนโหด กระสุนปลาย เครื่องหรือสิ่ง สำหรับอัดหรือทำหรือใช้ประกอบเครื่องกระสุนปืน(ที่มีขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางต่ำกว่า ๔๐ มิลลิเมตร โดยมี วัตถุประสงค์ การตรวจพิสูจน์ ดังนี้

(๑) ของกลาง (ปืน ปลอกกระสุนปืน ลูกกระสุนปืน) ไขยิงมาแล้ว หรือไม่

(๒) ของกลางเป็นอาวุธปืนและเครื่องกระสุนปืน ตามกฎหมายว่าดวยอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืนหรือไม่

(๓) ของกลางเป็นอาวุธปืนและเครื่องกระสุนปืนชนิดใด และมีขนาดใด

(๔) ของกลางเป็นอาวุธปืนและเครื่องกระสุนปืนแบบที่นายทะเบียนจะออกใบอนุญาตให้ได้หรือไม่

(๕) ของกลางไขยิงทำอันตรายแก่ชีวิตหรือทำลายวัตถุได้หรือไม่

(๖) อาวุธปืนของกลางมีรอยขูดลบแก้ไข เครื่องหมายทะเบียนและเลขหมายประจำปืนหรือไม่

(๗) ตรวจสอบเปรียบเทียบลูกกระสุนปืน/ปลอกกระสุนปืนที่ได้จำกัที่เกิดเหตุกับอาวุธต้องสงสัย การตรวจพิสูจน์อาวุธ ปืนและเครื่องกระสุนปืนของกลาง นอกเหนือจากกรณีตามวรรคหนึ่งให้เป็นหน้าที่ของกอง สรรพาวุธ

ขอ ๕๖ ให้พนักงานสอบสวนส่งอาวุธปืนและเครื่องกระสุนปืนของกลางไปตรวจพิสูจน์ที่หน่วยตรวจพิสูจน์ โดยเร็ว ทั้งนี้ ต้องไม่เกิน ๓ วันทำการ นับแต่วันที่ได้รับอาวุธปืนและเครื่องกระสุนปืนของกลาง เว้นแต่มีเหตุจำเป็นหรือ เหตุ สุจริต

ให้กองสรรพาวุธ สำนักงานสงกำลังบำรุง มีหน้าที่ตรวจพิสูจน์อาวุธปืนและเครื่องกระสุนปืนของกลาง นอกเหนือจากกรณี ขอ ๕๕ และมี หน้าที่ ตรวจ พิสูจน์ ยุ ทธ ภั ณ ฑ ของกลางตามกฎหมายว่าดวยการควบคุมยุทธภัณฑ์

ขอ ๕๗ ให้สำนักงานพิสูจน์หลักฐานตำรวจ หรือกองสรรพาวุธ ตรวจสอบอาวุธปืนและเครื่องกระสุนปืน ของกลาง ให้แล้วเสร็จภายใน ๒๐ วันทำการ นับแต่วันที่ได้รับ หากมีเหตุผลความจำเป็นไม่สามารถตรวจพิสูจน์ให้แล้วเสร็จ ให้ ผู้ตรวจพิสูจน์ประสานแจ้งพนักงานสอบสวนเป็นกรณี ๆ ไป

ขอ ๕๘ พนักงานสอบสวนจะต้องไปรับผลการตรวจพิสูจน์พร้อมอาวุธปืนและเครื่องกระสุนปืนของกลาง กลับไป จำกหนวยตรวจพิสูจน์ ภายใน ๗ วันทำการ นับจากวันที่ครบกำหนดตามขอ ๕๗ หรือวันที่ได้รับแจ้งจากผู้ตรวจ พิสูจน์ วาผลการตรวจพิสูจน์แล้ว เสร็จ

ขอ ๕๙ การปฏิบัติในการสงอาวุธปืนและเครื่องกระสุนปืนของกลางที่ต้องสงให้กองสรรพาวุธเก็บรักษามี ดังนี้

(๑) เป็นอาวุธปืนและเครื่องกระสุนปืนที่มีคำพิพากษาถึงที่สุดให้ริบเป็นของแผ่นดิน

(๒) นอกจำกกรณีตามขอ (๑) ต้องเป็นกระสุนปืนของกลางในคดีอาญาที่ตกเป็นของแผ่นดินตามกฎหมาย

(๓) กรณีไม่ปรากฏว่าผู้ใดเป็นผู้กระทำความผิดหรือคดีที่รู้ตัวผู้กระทำความผิดแต่เรียกหรือจับตัวยังไม่ได้ ให้สง อาวุธปืนและเครื่องกระสุนปืนของกลางให้กองสรรพาวุธเมื่อพ้นอายุความคดีอาญา ยกเว้นกรณีตาม (๔)

(๔) กรณีคดีไม่ปรากฏว่าผู้ใดเป็นผู้กระทำความผิด รวมทั้งอาวุธปืนและเครื่องกระสุนปืนของกลางเป็น ยุทธภัณฑ์ ถ้า ในขณะยึดไม่ปรากฏว่าผู้ใดเป็นผู้ส่งเข้ามา ผู้นำเข้ามา ผู้ผลิตหรือผู้มี และไม่มีผู้ใดมาแสดงตนเป็นผู้ส่งเข้ามาผู้นำเขา มา ผู้ผลิตหรือผู้มีเพื่อขอรับคืนภายใน ๖๐ วัน นับแต่วันที่ยึดไว้ซึ่งตกเป็นของรัฐตามมาตรา ๓๕ แห่งพระราชบัญญัติ ควบคุมยุทธภัณฑ์ พ.ศ. ๒๕๓๐ ให้สงอาวุธปืนและเครื่องกระสุนปืนของกลางให้กองสรรพาวุธ เมื่อของกลางนั้นตก เป็น ของแผ่นดิน

ขอ ๖๐ เมื่อกองสรรพาวุธได้รับอาวุธปืนและเครื่องกระสุนปืนของกลางที่สงให้เก็บรักษาแล้ว ให้ปฏิบัติดังนี้

(๑) ถ้าเป็นยุทธภัณฑ์ ให้ดำเนินการสงให้กระทรวงกลาโหมเพื่อจัดการตามที่เห็นสมควรตามมาตรา ๓๗ แห่งพระราชบัญญัติควบคุมยุทธภัณฑ์ พ.ศ. ๒๕๓๐

(๒) ถ้าไม่ใช่ยุทธภัณฑ์ให้ตั้งคณะกรรมการตรวจแยกประเภท เพื่อดูว่าเอาคืนมีสภาพใช้การได้ และมีมาตรฐาน ตรงกับความต้องการตามที่ทางราชการกำหนดไว้ ให้ขึ้นทะเบียนไว้ใช้ในราชการ หากอาวุธปืน กระบอกโต ชำรุด จนถึงขนาดซ่อมแซมไม่ได้หรือใช้การไม่ได้ ให้ทำลายหรือถอดปรนเอาชิ้นส่วนที่ใช้การได้ไว้ใช้ในราชการต่อไป สำหรับเครื่องกระสุนปืนให้จัดการทำลายโดยดำเนินการให้เสร็จสิ้นก่อนวันที่ ๓๐ กันยายนของทุกปี การขึ้น ทะเบียนไว้ใช้ในราชการ การทำลาย หรือการผอนปรนเอาชิ้นส่วนที่ใช้การได้ไว้ใช้ในราชการ ให้ขอ อนุมัติต่อ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ โดยให้ถือปฏิบัติเป็นไปตามที่กฎหมายหรือระเบียบได้กำหนดไว้

ขอ ๖๑ หากเป็นอาวุธปืนไทยประดิษฐ์ทุกชนิดที่ไม่มีเครื่องหมายทะเบียน ให้สถานีตำรวจหรือหน่วยงานที่มี อำนาจ สอบสวนหรือหน่วยงานที่เก็บรักษาอาวุธปืนตั้งคณะกรรมการทำลาย โดยได้รับอนุมัติจากผู้ บังคับบัญชาระดับผู้ บังคับการของหน่วยงานดังกล่าวและทำลายให้เสร็จสิ้นก่อนวันที่ ๓๐ กันยายนของทุกปี ทั้งนี้ เกี่ยวกับขั้นตอนและ วิธี ปฏิบัติให้เป็นไปตามแนวทางที่สำนักงานสงกำลังบำรุงกำหนด

(ขอคิดเห็น - กลาวโดยสรุป อาวุธปนและเครื่องกระสุนปืนของกลางต้องมีการเก็บรักษาและมีการตรวจสอบเป็น ประจำ ทุกป หน่วยงานที่ทำการตรวจพิสูจน์ คือสำนักงานพิสูจน์หลักฐานตำรวจแต่ถ้ามีขนาดเกินกว่าที่กำหนดไว้ หรือยุทธภัณฑ์ ใหญ่เป็นหน้าที่ของ กองสรรพาวุธ ทั้งนี้ พนักงานสอบสวนควรรีบส่งไปตรวจพิสูจน์ภายใน ๓ วัน หน่วยงานที่ตรวจพิสูจน์ ควรตรวจให้เสร็จภายใน ๒๐ วัน เมื่อครบกำหนด แลพนักงานสอบสวนควรรีบขอรับคืน ภายใน ๗ วัน สถานีตำรวจ สามารถตั้งคณะกรรมการทำลายอาวุธ ปนไทยประดิษฐ์ทุกชนิดที่ไม่มีเครื่องหมาย ทะเบียนได้สวนอาวุธปนนอกเหนือจาก นี้ให้เลือกพิจารณาจัดส่ง กองสรรพาวุธเก็บรักษาเพื่อดำเนินการตามที่ กำหนดไว้ข้างตน)

การจำหน่ายของกลาง อาจถึงประมวลระเบียบการตำรวจเกี่ยวกับคดี ลักษณะ ๑๕ ของกลางและของสวนตัว ผู้ต้องหา ขอ ๔๗ วิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการคืนของกลาง ใหญ่ถือปฏิบัติดังนี้

(๑) ของกลางในคดีอาญา ที่ทราบตัวผู้มีสิทธิจะได้รับคืนอยู่แล้ว เมื่อผู้มีหน้าที่เก็บรักษาของกลางได้แจ้ง หรือประกาศ ให้ทราบ แต่ผู้นั้นยังไม่มารับของคืนไปเกินกว่า ๑ ป นับแต่วันที่แจ้งหรือประกาศให้ทราบ ก็ให้ตกเป็นของ แผนดิน และ ให้หมายเหตุไว้ในบัญชีแลวจจัดการต่อไปตั้งเซนของกลางที่ต้องรีบ

(๒) ของกลางในคดีอาญาที่ไม่ทราบตัวผู้มีสิทธิจะได้รับของคืน ใหญ่ประกาศหาเจ้าของภายใน ๕ ป นับแต่ วันประกาศ ไม่ได้ตัวผู้มีสิทธิมารับของนั้น ก็ให้รับเป็นของแผนดิน และให้จัดการทำนองเดียวกับ (๑) อนึ่ง ถ้าปรากฏตัวผู้มีสิทธิจะได้รับของคืนในระหว่างเวลาประกาศ และผู้มีหน้าที่เก็บรักษาของกลางได้แจ้งให้ ทราบแลแล้ว แต่ผู้นั้นยังไม่มารับของคืนไปเซนนี้ การที่จะให้ของกลางนั้นตกเป็นของแผนดิน ใหญ่ถือ กำหนดเวลา ๑ ป นับแต่วันที่ผู้มีสิทธิได้ทราบ ถ้ากำหนดเวลา ๕ ป ที่ประกาศไว้จะถึงกำหนดเวลาที่เร็ว กวา ก็ให้ถือกำหนดเวลาที่เร็ว กวานั้น

(๓) ของกลางอย่างอื่นที่ปรากฏตัวผู้มีสิทธิจะได้รับตามกฎหมายแลแล้ว แต่ผู้นั้นยังไม่มารับของไป ถ้า เป็น อสังหาริมทรัพย์ภายในกำหนดเวลา ๑๐ ป หรือสังหาริมทรัพย์ภายในกำหนดเวลา ๕ ป นับแต่วันที่ผู้นั้นมีสิทธิจะได้รับ ของไปจากผู้มีหน้าที่เก็บรักษาของกลาง ก็ให้ตกเป็นของแผนดิน และจัดการทำนองเดียวกับ (๑) ทั้งนี้ ใหญ่ผู้มีหน้าที่เก็บ รักษาของกลางแจ้งหรือประกาศให้ผู้นั้นมารับของคืนไป

(๔) การแจ้งของผู้มีหน้าที่เก็บรักษาของกลาง ใหญ่หนังสือแจ้งผู้มีสิทธิทราบโดยตรง หากไม่สามารถแจ้ง โดยตรงได้ ใหญ่แจ้งโดยวิธีอื่นแทน เช่น ปดหนังสือแจ้งไว้ในที่แลเห็นได้ง่าย ณ ภูมิลำเนาหรือสำนักทำ การงานของผู้มีสิทธิ หรือประกาศ หรือลงโฆษณา หรือวิธีอื่นใดตามความสมควร เมื่อพนกำหนดเวลา ๑๕ วัน หรือระยะเวลาานกวานั้น ตามที่ผู้มีหน้าที่เก็บรักษาของกลางเห็นสมควร นับแต่วันที่ได้ปดหนังสือแจ้งหรือลงโฆษณาหรือวิธีอื่นใด ใหญ่ถือว่าผู้มีสิทธิ ได้รับทราบการแจ้งของเจ้าหน้าที่แลแล้ว

(๕) ถ้าของกลางรายได้เป็นของเสียหาย หรือถาหนวงซาไว้จะเป็นการเสี่ยงความเสียหาย เสื่อมค่า หรือ เสื่อม ราคา หรือค่าใช้จ่ายในการเก็บรักษาจะเกินสวนกับค่าของกลาง ให้จัดการขายทอดตลาดก่อนได้ เว้นแต่การขาย ทอดตลาดหากหนวงซาไปจะทำให้เกิดความเสียหายไม่ทันการณ และจำเป็น ต้องใช้วิธีการอื่นที่เหมาะสมแทน ก่อนที่จะ ขายทอดตลาดให้จัดการตามสมควรเพื่อบันทึกการขายอัน เป็นเครื่องใหญ่บุคคลผู้มีสิทธิจะได้รับ ของกลางนั้น อาจทราบ วาเป็นทรัพย์สินของตนและพิสูจน์สิทธิได้ เมื่อขาย แลแล้วได้เงินเป็นจำนวนสุทธิเท่าใด ให้ถือไว้แทน ของกลาง

(๖) ของกลางคดีอาญาที่ตกเป็นของแผ่นดิน และเป็นของควรขายให้แก่บุคคลที่มีได้โดยชอบด้วย กฎหมาย ก็ให้ขายได้ เว้นแต่มีกฎหมายหรือระเบียบกำหนดไว้เป็นอย่างอื่น

ขอ ๔๘ การขายทอดตลาดของกลาง ให้หัวหน้าสถานีตำรวจหรือหัวหน้าหน่วยงานที่มีอำนาจ สอบสวน แลแล้วแต่กรณี สั่ง ตั้งคณะกรรมการอย่างน้อย ๓ นาย ประกอบด้วยนายตำรวจชั้นสัญญาบัตร เป็นกรรมการดำเนินการขาย ทอดตลาด ต่อไป

เมื่อคณะกรรมการได้รับคำสั่งให้จัดการขายทอดตลาดแล้ว ให้ประกาศขายทอดตลาดโดยกำหนดวัน ขาย ภายใน ๑๕ วันนับแต่วันที่ได้รับคำสั่ง ถ้าเป็นของเสียหายหรือถาหนวงซาไว้จะเป็นการเสี่ยงความเสียหาย เสื่อมค่า เสื่อม ราคา หรือค่าใช้จ่ายในการเก็บรักษาจะเกินสวนกับค่าของกลางนั้น จะกำหนดวันขาย ให้เร็วกว่านั้นก็ได้

ประกาศขายทอดตลาดให้ระบุรายการจำนวนสิ่งของ วันเวลา และสถานที่ที่จะขายทอดตลาด ตลอดจน รายละเอียดเงื่อนไข วิธีการขาย และการชำระราคาไว้ด้วย โดยให้ปิดประกาศไว้ที่สถานีตำรวจ หรือหน่วยงานที่ รับผิดชอบ และสถานที่ประกาศสาธารณะอย่างน้อย ๒ แห่ง ถ้าของนั้นมีราคามาก ให้ ประกาศแจ้งความทางวิทยุใน เครือข่ายของสำนักงานตำรวจแห่งชาติด้วยอีกสวนหนึ่ง

วิธีการขายทอดตลาดให้ปฏิบัติตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ โดยให้คณะกรรมการจัดการ ขาย ให้แก่ ผู้ใ้ราคาสูงสุด ถ้ามีเหตุที่ทำให้ผู้ใ้ราคาสูงสุดไม่สามารถจะซื้อได้หรือราคาที่มีผู้ใ้สูงสุดไม่สม กับของที่ขาย คณะกรรมการจะไม่ขายและจัดให้มีการขายทอดตลาดใหม่ตามวิธีการเดิมก็ได้

ผู้ซื้อทอดตลาดจะต้องชำระเงินสดหรือตามวิธีการที่กำหนดและรับของไปในวันนั้น ถ้าของที่ขาย เป็นของ ใหญ่ หรือมีราคามาก จะขอรับของหรือชำระราคาในวันหลังก็ได้ โดยให้เรียกมัดจำไว้เป็นจำนวน เงินไม่น้อยกว่าร้อยละ ๒๕ ของราคาที่ตกลงซื้อขายนั้น ระยะเวลาที่รับของหรือชำระราคา สวนที่เหลือจะ ต้อง ไมเกิน ๑๕ วัน นับแต่วันขาย ทอดตลาด โดยให้ลงรายงานประจำวันเกี่ยวกับคดีไว้เป็นหลักฐาน

ขอ ๔๙ ของกลางสิ่งใดที่จะขายทอดตลาด ถ้าเห็นว่าของกลางนั้นเป็นประโยชน์ในราชการตำรวจ ได้ ให้ หัวหน้าสถานีตำรวจหรือผู้กำกับหรือเทียบเท่า หรือผู้รักษาราชการแทน รายงานเสนอเหตุผลไป ยังผู้บังคับการ หรือ ผู้รักษาราชการแทน เป็นผู้พิจารณาสั่งก่อนการขายทอดตลาด ทั้งนี้ ให้ถือปฏิบัติตาม กฎหมายหรือระเบียบที่กำหนดไว้ เกี่ยวกับการนำมาใช้ประโยชน์ในทางราชการ

ขอ ๕๐ ของกลางที่ตกเป็นของแผ่นดินและเป็นของที่ชำรุดเสียหายไม่มีราคาหรือเป็นของที่ปราศจาก ราคา โดยสภาพของมันเอง หรือเป็นของบุคคลไม่อาจมีได้โดยชอบหรือเป็นของที่ไม่ควรขาย ให้สำรวจเสนอ หัวหน้าสถานี

ตำรวจหรือหัวหน้าหน่วยงานที่มีอำนาจสอบสวน แล้วแต่กรณี ส่งทำลายหรือส่งไปยังหน่วยงานที่มีหน้าที่เกี่ยวกับการ นั้น ต่อไป

ข้อ ๕๑ ของกลางที่ตกเป็นของแผ่นดินและเป็นโบราณวัตถุ ของแปลกประหลาดซึ่งควรจะเก็บไว้ในพิพิธภัณฑ หรือสถานที่อื่นใด ไม่ให้ขายหรือทำลาย ให้ส่งไปยังหน่วยงานหรือสถานที่นั้น

ข้อ ๕๒ ของกลางรายได้สงสัยว่าจะเกี่ยวข้องกับการกระทำความผิด ถ้ามีผู้อ้างเป็นเจ้าของ ให้ผู้อ้าง นำ หลักฐานมาแสดง หากนำหลักฐานมาแสดงไม่ได้หรือไม่นำมามอบ ให้พนักงานสอบสวนส่งของกลางนั้นไปตรวจสอบที่ กองทะเบียนประวัติอาชญากร ศูนย์พิสูจน์หลักฐาน ๑ - ๑๐ พิสูจน์หลักฐานจังหวัด กองสรรพาวุธ หรือหน่วยงานอื่นที่มี หน้าที่ตรวจพิสูจน์ของกลางอื่น แล้วแต่กรณี ถ้าไม่ตรงกับตำหนิรูปพรรณทรัพย์ที่มีผู้มาแจ้งความไว้ ให้หน่วยงาน ดังกล่าวประกาศโฆษณาหาเจ้าของ เช่นเดียวกับการเก็บของตกที่มีผู้เก็บได้

(ข้อคิดเห็น - กล่าวโดยสรุป การคืนของกลางมีกำหนดเวลาดังที่ได้กล่าวไว้แล้วตามลักษณะ ๔ ผู้มีหน้าที่เก็บรักษาของ กลางเป็นผู้แจ้งให้ผู้มีสิทธิได้รับทราบ แต่ถ้าพ้นกำหนดเวลา ๑๕ วัน นับแต่ได้แจ้ง ก็ให้ถือว่าผู้มีสิทธิได้รับทราบการแจ้ง นั้นแล้ว ถ้าเป็นของเสียหายก็ให้จัดการขายทอดตลาดก่อนได้ ส่วนของกลางคดีอาญาที่ตกเป็นของแผ่นดินและควรขาย ให้แก่บุคคลที่มีได้โดยชอบด้วยกฎหมาย ก็ให้ขายได้ ใน การขายทอดตลาดให้หัวหน้าสถานีตำรวจหรือหัวหน้าหน่วยงาน แล้วแต่กรณีสั่งตั้งคณะกรรมการเพื่อจัดการขายทอดตลาดภายใน ๑๕ วัน นับแต่วันที่ได้รับคำสั่ง เว้นแต่เป็นของเสียหาย ส่วนของกลางที่ตกเป็นของแผ่นดินและชำรุดเสียหายไม่มีราคา ก็ให้ส่งทำลายหรือส่งไปยังหน่วยงานที่มีหน้าที่เกี่ยวกับ การ นั้น ต่อไป ส่วนของการที่สงสัยว่าจะเกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดหรือไม่มีหลักฐานมาแสดง ให้พนักงานสอบสวนส่ง ของ กลางนั้นไปตรวจสอบที่กองทะเบียนประวัติอาชญากรหรือที่เกี่ยวข้องเพื่อตรวจสอบตำหนิรูปพรรณทรัพย์และโฆษณา หาเจ้าของ)